

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Γ Ν Ω Μ Ο Δ Ο Τ Η Σ Η ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 450/2013

ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Ε' Τμήματος
Συνεδρίαση της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Ιωάννης Τρίαντος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη : Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης,
Βασιλική Πανταζή, Γεώργιος Ανδρέου, Δημήτριος
Αναστασόπουλος, Αδαμαντία Καπετανάκη , Νομικοί
Σύμβουλοι Ν.Σ.Κ.

Εισηγητής : Γεώργιος Σπ.Ανδρέου, Νομικός Σύμβουλος Ν.Σ.Κ.

Αρ. Πρωτ. Ερωτήματος : Φ. 900/34/387259/Σ.151/Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
/ Αναπληρώτρια Υπουργός / 29-10-2013 .

Περίληψη Ερωτήματος : Ενόψει των οριζομένων στην Υ304/1-7-2013
Απόφαση του Πρωθυπουργού (ΦΕΚ Β' 1635) και στην υπ'
αριθμ. 251642/3-7-2013 Απόφαση του Πρωθυπουργού και
του Υπουργού Εθνικής Άμυνας (ΦΕΚ Β'1653), ζητείται ο
προσδιορισμός των αρμοδιοτήτων της Αναπληρώτριας
Υπουργού Εθνικής Άμυνας και εκείνων του Υφυπουργού
Εθνικής Άμυνας, όταν αντιμετωπίζεται ζήτημα συγκρότησης
υγειονομικών μονάδων, χρησιμοποίησης των πιστώσεων
του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ή χρηματοδοτήσεων από
το ΕΣΠΑ και γενικά, όταν αντιμετωπίζεται οποιοδήποτε
θέμα που σχετίζεται με την διάθεση των αναγκαίων
πιστώσεων για την άσκηση της υγειονομικής πολιτικής στον
χώρο των Ενόπλων Δυνάμεων .

15
ΦΑ

Επί του ως άνω Ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ι. α. Στο ισχύον Σύνταγμα ορίζονται , μεταξύ άλλων, και τα ακόλουθα :

«Άρθρο 81.1. Την Κυβέρνηση αποτελεί το Υπουργικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από τον Πρωθυπουργό και τους ΥπουργούςΝόμος ρυθμίζει τη θέση των Αναπληρωτών Υπουργών και των Υπουργών χωρίς χαρτοφυλάκιο, των Υφυπουργών , που μπορεί να αποτελούν μέλη της Κυβέρνησης, καθώς και των μόνιμων Υπηρεσιακών Υφυπουργών.

Άρθρο 83.1. Κάθε Υπουργός ασκεί τις αρμοδιότητες που ορίζει ο νόμος . Οι Υπουργοί χωρίς χαρτοφυλάκιο ασκούν όσες αρμοδιότητες τους αναθέτει ο Πρωθυπουργός με απόφασή του . 2. Οι Υφυπουργοί ασκούν τις αρμοδιότητες που τους αναθέτει με κοινή απόφαση ο Πρωθυπουργός και ο οικείος Υπουργός».

β. Στο Π.Δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (ΦΕΚ Α'63) ορίζονται και τα εξής:

«Άρθρο 41 . Αρμοδιότητες υπουργών και υφυπουργών. 1...2....3.Ο αναπληρωτής υπουργός διορίζεται σε θέση που εντάσσεται σε υπουργείο ή στον Πρωθυπουργό. Οι αρμοδιότητες του αναπληρωτή υπουργού ορίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με όμοια απόφαση μπορεί να ανατεθεί σε αναπληρωτή υπουργό ή άσκηση συναφούς προς τις αρμοδιότητές του αρμοδιότητας που ανήκει σε άλλο υπουργείο».

γ. Με το άρθρο μόνο του Π.Δ. 83/2013 (ΦΕΚ Α'140) διορίσθηκε ως Πρωθυπουργός ο νύν Πρωθυπουργός.

δ. Με το Π.Δ. 119/2013 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης , Υπουργών , Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ Α '135) ορίσθηκαν τα εξής :

«Άρθρο Μόνο. Διορίζουμε τους: 1....2. Δημήτριο Αβραμόπουλο του Λάμπρου στη θέση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας. 3.....13. Φωτεινή Γεννηματά του Γεωργίου στη θέση της Αναπληρώτριας Υπουργού Εθνικής Άμυνας17. Αθανάσιο Δαβάκη του Παναγιώτη στη θέση του Υφυπουργού Εθνικής Άμυνας.....».

15

ε. Περαιτέρω, με την Υ304/1-7-2013 «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Αναπληρώτρια Υπουργό Εθνικής Άμυνας Φωτεινή Γεννηματά» (ΦΕΚ Β΄ 1635) Απόφασή του ο Πρωθυπουργός ανέθεσε την άσκηση σειράς αρμοδιοτήτων στην Αναπληρώτρια Υπουργό Εθνικής Άμυνας Φωτεινή Γεννηματά . Με την ως άνω Απόφαση, της ανέθεσε, μεταξύ άλλων, και τις ακόλουθες αρμοδιότητες: «Άρθρο 1.1.α...ε. (Όπως η παρ. ε αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 της Απόφασης του Πρωθυπουργού υπ' αριθμ. Υ330/2013 [ΦΕΚ Β΄1706/11-72013] . Αποφασίζει για την υγειονομική πολιτική στο χώρο των Ενόπλων Δυνάμεων (άρθρο 5 παρ. 13 Ν. 2292/1995, όπως ισχύει) καθώς και για θέματα σχετικών συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων . στ.... η. Έχει την ανώτατη εποπτεία για τη χρησιμοποίηση των πιστώσεων που διατίθενται με τον προϋπολογισμό για τα θέματα των αρμοδιοτήτων της, καθώς και για τα μέσα υποστήριξης των Ενόπλων Δυνάμεων που διατίθενται με ειδικά προγράμματα και πηγές..... 2. Στις κατά τα ανωτέρω αρμοδιότητες περιλαμβάνονται : α... β. Η πρόταση για την έκδοση ατομικών και κανονιστικών διαταγμάτων. γ. Η πρόταση για την έκδοση ατομικών και κανονιστικών διοικητικών πράξεων.».

στ. Περαιτέρω, με την υπ' αριθμ. 251642/3-7-2013 «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εθνικής Άμυνας Αθανάσιο Δαβάκη» (ΦΕΚ Β΄ 1653) Απόφασή τους ο Πρωθυπουργός και ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας ανέθεσαν την άσκηση σειράς αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εθνικής Άμυνας Αθανάσιο Δαβάκη. Με ως άνω Απόφαση, του ανέθεσαν , μεταξύ άλλων, και τις εξής αρμοδιότητες: «Άρθρο 1.1....2. Τη συγκρότηση, ανασυγκρότηση και διάλυση μονάδων των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.) και των διακλαδικών μονάδων, μετά από εισήγηση του οικείου Ανωτάτου Συμβουλίου ή του ΓΕΕΘΑ και γνωμάτευση του Συμβουλίου Αρχηγών Γενικών Επιτελείων (ΣΑΓΕ), που προβλέπει το εδάφιο ζ΄ της παρ. 3 του άρθρου 5 του Ν. 2292/1995, όπως ισχύει».

ζ. Τέλος , στον Ν. 2292/1995 «Οργάνωση και λειτουργία Υπουργείου Εθνικής Άμυνας , διοίκηση και έλεγχος των Ενόπλων Δυνάμεων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄35) ορίζονται και τα ακόλουθα:

«Άρθρο 1 . Γενικά . 1. Η Εθνική Άμυνα περιλαμβάνει το σύνολο των λειτουργιών και δραστηριοτήτων, που αναπτύσσονται από το Κράτος, με σκοπό την προστασία της εδαφικής ακεραιότητας, της εθνικής ανεξαρτησίας και κυριαρχίας και της ασφάλειας των πολιτών εναντίον οποιασδήποτε εξωτερικής

15.

επίθεσης ή απειλής, καθώς την υποστήριξη των εθνικών συμφερόντων. 2...3...4...

Άρθρο 5. Γενικές αρμοδιότητες . 1. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας είναι υπεύθυνος έναντι της Κυβέρνησης για τη διοίκηση και τον έλεγχο των Ενόπλων Δυνάμεων , προς υλοποίηση της Πολιτικής Εθνικής Άμυνας που χαράσσει η Κυβέρνηση. 2. (Όπως είχε τροποποιηθεί αρχικά με την παρ. 4 του άρθρου 1 Ν. 2984/2002 [ΦΕΚ Α'15] και στην συνέχεια, αντικαταστάθηκε ως κάτωθι με την παρ. 3 του άρθρου 71 του Ν. 3883/2010 [ΦΕΚ Α'167]). Προϊστάται του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και των Ενόπλων Δυνάμεων και έχει όλες τις αρμοδιότητες του παρόντος νόμου καθώς και αυτές που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις. 3 Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας, σύμφωνα με την Πολιτική Εθνικής Άμυνας , που εκάστοτε διαμορφώνεται από το ΚΥ.Σ.Ε.Α., τις κατευθύνσεις της Κυβέρνησης και τις εισηγήσεις των Σ.Α.Μ. και Σ.Α.Γ.Ε. (Συμβούλιο Αρχηγών Γενικών Επιτελείων) : α. ...ζ.(Όπως είχε αρχικά τροποποιηθεί με την παρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 2984/2002 [ΦΕΚ Α' 15] και, στην συνέχεια, αντικαταστάθηκε ως κάτωθι με την παρ. 4 του άρθρου 71 του Ν.3883/2010 [ΦΕΚ Α' 167] . Αποφασίζει για τη συγκρότηση , ανασυγκρότηση και διάλυση Μονάδων των Κλάδων των ΕΔ και διακλαδικών Μονάδων , μετά την εισήγηση του οικείου Ανωτάτου Συμβουλίου ή του ΓΕΕΘΑ και γνωμάτευση του Συμβουλίου Αρχηγών Γενικών Επιτελείων (ΣΑΓΕ) ια. Παρέχει γενικές κατευθύνσεις στους Αρχηγούς των Γενικών Επιτελείων Εθνικής Άμυνας και Κλάδων για την κατάρτιση του τακτικού προϋπολογισμού του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και την οικονομική πολιτική του Υπουργείου, έχει δε την ανώτατη εποπτεία για τη χρησιμοποίηση των πιστώσεων που διατίθενται με τον προϋπολογισμό , καθώς και για τα μέσα υποστήριξης των Ενόπλων Δυνάμεων που διατίθενται με ειδικά προγράμματα και πηγές..... ιθ...4...13. Αποφασίζει για την υγειονομική πολιτική στο χώρο των Ενόπλων Δυνάμεων. 14....24.....».

II. Από το σύνολο των προαναφερθεισών διατάξεων προκύπτουν τ'ακόλουθα :

Στα πλαίσια του ισχύοντος Συντάγματος και γενικά του ελληνικού δημοσίου δικαίου ο Πρωθυπουργός της Χώρας κατέχει κυρίαρχη θέση, διότι προϊστάται του Υπουργικού Συμβουλίου, δηλ. της Κυβέρνησης , που είναι το σημαντικότερο όργανο της εκτελεστικής εξουσίας, αφού αυτή καθορίζει και κατευθύνει , σύμφωνα με το άρθρο 82 παρ. 1 του Συντάγματος, την γενική

15.

πολιτική της Χώρας , έργο για το οποίο διαθέτει, κατά το άρθρο 73 παρ. 1 του Συντάγματος, την νομοθετική πρωτοβουλία. Οι αρμοδιότητες του Πρωθυπουργού, ως διοικητικού οργάνου, προβλέπονται στο Σύνταγμα και σε ειδικές διατάξεις νόμων. Με βάση το Σύνταγμα και τις αρμοδιότητές του, ο Πρωθυπουργός προτείνει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, εκτός από τον διορισμό των Υπουργών , τον διορισμό και Υφυπουργών (άρθρο 37 παρ. 1 του Συντάγματος) , αναθέτει με απόφασή του αρμοδιότητες στους Υπουργούς χωρίς χαρτοφυλάκιο (άρθρο 83 παρ.1 του Συντάγματος) και, από κοινού με τον αρμόδιο Υπουργό, καθορίζει τις αρμοδιότητες των Υφυπουργών (Α. Γέροντα, Σ. Λύτρα, Π. Παυλόπουλου, Γλ. Σιούτη, Σπ. Φλογαίτη. Διοικ. Δ. Έκδ. Β΄ 2010, σελ. 144-145 - Ε. Σπηλιωτόπουλου . Εγχειρίδιο Διοικ. Δ. Τόμος 1^{ος} . Έκδ. Ζ΄, σελ. 266-268 - βλ. και Ολ. ΣΤΕ 356/1992 ιστοσ. ΝΟΜΟΣ 58995 και Γνωμ. ΝΣΚ 65/2002). Πλην των Υπουργών, με την διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 81 του Συντάγματος και μ' αυτήν της παρ. 3 του άρθρου 41 του Π. Δ. 63/2005 παρέχεται στον Πρωθυπουργό η δυνατότητα να διορίζει και Αναπληρωτές Υπουργούς , τις αρμοδιότητες των οποίων ορίζει. Εκτός από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας , τα σημαντικότερα διοικητικά όργανα, στο πλαίσιο της ελληνικής έννομης τάξης, είναι οι Υπουργοί, οι οποίοι αφενός μεν είναι μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου και, κατά περίπτωση, άλλων συλλογικών οργάνων, αφετέρου δε, ως μονομελή διοικητικά όργανα, προΐστανται των δημοσίων υπηρεσιών, οι οποίες έχουν διαρθρωθεί στην οργανική ενότητα ενός υπουργείου και ασκούν τις αρμοδιότητες, που ορίζονται στις σχετικές διατάξεις. (Ε. Σπηλιωτόπουλου , όπου ανωτέρω, σελ. 269) .

III. Στην προκειμένη περίπτωση, κατ' εφαρμογή των προαναφερθεισών διατάξεων , ο Πρωθυπουργός, με την Υ304/1-7-2013 Απόφασή του, ανέθεσε στην Αναπληρώτρια Υπουργό Εθνικής Άμυνας Φωτεινή Γεννηματά διάφορες αρμοδιότητες. Μεταξύ των αρμοδιοτήτων αυτών είναι α) ο καθορισμός της υγειονομικής πολιτικής στον χώρο των Ενόπλων Δυνάμεων και οι αποφάσεις για θέματα σχετικών συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων (βλ. περ. ε΄παρ. 1 του άρθρου 1 της προαναφερόμενης Απόφασης του Πρωθυπουργού) και β) η ανώτατη εποπτεία για την χρησιμοποίηση των πιστώσεων που διατίθενται με τον προϋπολογισμό για τα θέματα των αρμοδιοτήτων της, καθώς και για τα μέσα υποστήριξης των Ενόπλων Δυνάμεων που διατίθενται με ειδικά

15

προγράμματα και πηγές (βλ. περ. η' παρ. 1 του άρθρου 1 της αυτής ως άνω Απόφασης του Πρωθυπουργού).

Περαιτέρω με την υπ' αριθμ. 251642/3-7-2013 Απόφασή τους ο Πρωθυπουργός και ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας ανέθεσαν στον Υφυπουργό Εθνικής Άμυνας Αθανάσιο Δαβάκη διάφορες αρμοδιότητες. Μεταξύ των αρμοδιοτήτων αυτών είναι και εκείνη της συγκρότησης, ανασυγκρότησης και διάλυσης μονάδων των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων και των διακλαδικών μονάδων, μετά από εισήγηση του Ανωτάτου Συμβουλίου ή του ΓΕΕΘΑ και γνωμάτευση του Συμβουλίου Αρχηγών Γενικών Επιτελείων (βλ. παρ. 2 άρθρου 1 της προαναφερόμενης Απόφασης του Πρωθυπουργού και Υπουργού Εθνικής Άμυνας).

Επισημαίνεται ότι όλες οι παραπάνω αρμοδιότητες, τόσο της Αναπληρώτριας Υπουργού Εθνικής Άμυνας όσο και του Υφυπουργού Εθνικής Άμυνας, προβλέπονται στα άρθρα 1 και 5 του Ν. 2292/1995, όπως ισχύει. Ειδικότερα, οι αρμοδιότητες της Αναπληρώτριας Υπουργού προβλέπονται στο άρθρο 1 παρ. 1 και στο άρθρο 5 παρ. 3 περ. ια' και παρ. 13 του ως άνω Νόμου και του Υφυπουργού Εθνικής Άμυνας στο άρθρο 1 παρ. 1 και στο άρθρο 5 παρ. 3 περ. ζ' του αυτού ως άνω Νόμου.

IV. Με βάση το περιεχόμενο των κρίσιμων διατάξεων του νόμου, των προαναφερθεισών δύο Αποφάσεων και αυτή καθ' εαυτή την διατύπωση του κειμένου τους, προκύπτει η απολυτότητα στην ανάθεση στην αναπληρώτρια Υπουργό Εθνικής Άμυνας της υγειονομικής πολιτικής στον χώρο των Ενόπλων Δυνάμεων, η οποία μπορεί να ερμηνευθεί ως το σύνολο των ενεργειών για την προσφορά υγειονομικής υποστήριξης στο προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, προκειμένου το τελευταίο να έχει πλήρη σωματική, ψυχική και κοινωνική ευεξία, αφού, σύμφωνα με τον από το έτος 1946 ορισμό του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, υγεία είναι η κατάσταση της πλήρους σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας και όχι μόνο η απουσία ασθένειας ή αναπηρίας (βλ. λήμμα «υγεία» στην ιστοσ. Βικιπαίδεια). Υπό αυτό το ερμηνευτικό πρίσμα, στην έννοια του όρου «υγειονομική πολιτική» περιλαμβάνεται εννοιολογικά και η συγκρότηση, η ανασυγκρότηση και η διάλυση διακλαδικών υγειονομικών μονάδων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Η εκδοχή ότι η σχετική αρμοδιότητα περιλαμβάνεται στις αρμοδιότητες, που έχουν ανατεθεί στον Υφυπουργό Εθνικής Άμυνας, με το σκεπτικό ότι στον εν λόγω Υφυπουργό έχει ανατεθεί η

15

αρμοδιότητα της συγκρότησης, ανασυγκρότησης και διάλυσης, μεταξύ άλλων, και διακλαδικών μονάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, πρέπει ν' αποκλεισθεί, διότι κάτι τέτοιο θα σήμαινε ότι η ανάθεση στην Αναπληρώτρια Υπουργό Εθνικής Άμυνας της άσκησης της αρμοδιότητας της υγειονομικής πολιτικής στον χώρο των Ενόπλων Δυνάμεων δεν θα ήταν πλήρης, αλλά ελλιπής ως προς το συγκεκριμένο σημείο, πράγμα, που, όμως, ούτε κόν υπονοείται από τον τρόπο διατύπωσης του κειμένου της Υ304/1-7-2013 Απόφασης του Πρωθυπουργού.

Συνακόλουθα, και με το αυτό πνεύμα ερμηνευτικής προσέγγισης όλων των προαναφερθεισών διατάξεων του νόμου και των Αποφάσεων Υ304/1-7-2013 και υπ' αριθμ. 251642/3-7-2012, όλα τα ζητήματα που συντελούν στην άσκηση και υλοποίηση της άσκησης της αρμοδιότητας της υγειονομικής πολιτικής στον χώρο των Ενόπλων Δυνάμεων ανήκουν στον κύκλο αρμοδιοτήτων της Αναπληρώτριας Υπουργού Εθνικής Άμυνας. Συνεπώς, και η χρησιμοποίηση των πιστώσεων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και των χρηματοδοτήσεων από το ΕΣΠΑ, με σκοπό την άσκηση και υλοποίηση της παραπάνω πολιτικής, περιλαμβάνονται, ομοίως, στις αρμοδιότητες της Αναπληρώτριας Υπουργού Εθνικής Άμυνας.

V. Επομένως, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, στο τεθέν Ερώτημα αρμόζει η απάντηση ότι στις αρμοδιότητες της Αναπληρώτριας Υπουργού Εθνικής Άμυνας ανήκει – εκτός των άλλων – και η συγκρότηση, ανασυγκρότηση και διάλυση των υγειονομικών μονάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, αφού της έχει ανατεθεί η άσκηση, ως σύνολου, της υγειονομικής πολιτικής στον χώρο των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και όλα τα ζητήματα που συντελούν στην άσκηση και υλοποίηση της παραπάνω πολιτικής, μεταξύ των οποίων είναι και η χρησιμοποίηση τόσο των πιστώσεων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας όσο και των χρηματοδοτήσεων από το ΕΣΠΑ.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 20-12-2013

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Ιωάννης Τριαντος

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΙΑΝΤΟΣ

Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΠ. ΑΝΔΡΕΟΥ

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους